

Scénář k audioreportáži Vladimíra Vynikalová

Zpracovaly žákyně ZŠ Libáň: Nela Bočková, Lucie Vokálová, Viktoriia Deshko, Johana Kecerová pod vedením Mgr. Nikolý Garajové

Zvuk náletu

„Když tady byl nálet, to bylo na koupališti a na domek, tam Mařenka Knesplová držela na ruce holčičku malou. Jak byla ta rána, tak na rozpálený kamna a Mařenka zemřela. Ono to mělo jít na Spilbu a spadlo to na ten barák a na koupaliště, tam byl kráter hroznej.“

Tak vzpomíná Vladimíra Vynikalová na událost, která na konci března 1945 ohromila všechny v Libáni. Během války, která přerušila její bezstarostné dětství, si lidé v Libáni hodně pomáhali. Například tehdejší starosta dopředu upozorňoval na přepadové kontroly.

„Přišlo gestapo a prohlíželi všude všechno a naši udělali v kanále takový box, a tam smetanu anebo to, aby bylo na potřebu, schovali, ale my jako děti jsme nesměly nic říct.“

I tak ale z Libáně bylo odvedeno do koncentračních táborů několik lidí, třeba za ukrytý pytel pšenice. V Libáni před válkou žili také Židé. Za jakoukoliv pomoc Židům hrozily každému přísné tresty, přesto rodiče Vladimíry Vynikalové neváhali a spolu s dalšími obyvateli Libáně jim nosili jídlo.

„Naši přes sousedku jim dávali jídlo a ona jim to vždycky přes plot dala, protože jinak neměli možnost.“

Libáňští pomáhali nejen Židům.

„Byli tady partyzáni kolem dokola, bydleli tam Procházkovi. A naproti sokolovně rada, aby to všechno uživil, dal, že je slintavka a kulhavka, že je zákaz.“

Němci se náказы báli, statku Procházků se vyhýbali. Nikdo gestapu neudal, že to není pravda. Vladimíra Vynikalová zdůrazňovala, že místní drželi spolu do posledních dnů války.

„V tom 45. roce v Dětenicích vykládali munici, protože tady v těch lesích na Prodašice bylo plno munice. A tady jak je teď autobusové nádraží, tak byl rohový dům a ten byl plný munice.“

Kdyby na to Němci přišli, řadu lidí by popravili. Po dlouhých letech se nejen rodina Vladimíry Vynikalové dočkala konce druhé světové války. Aby ho v Libáni přivítali, jak se patří, museli si pro osvoboditele dojet.

„Byly barikády a všechno se odstranilo. Výbor se ustrojil do krojů, a přijeli na náměstí, aby to mohli oslavit, ale museli si pro ně do Jičína.“

Příběh Vladimíry Vynikalové ukazuje, že i velké dějiny se odehrávají v životech obyčejných lidí. Její vzpomínky nám dnes pomáhají si lépe uvědomit hodnotu klidu a bezpečí, ve kterém žijeme.